

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 222/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosti M. G., N., zastúpeného JUDr. D. A., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžf/25/2010 z 25. januára 2011 a sp. zn. 5 Sžf/53/2010 z 24. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti M. G. vedené pod sp. zn. Rvp 1126/2011 a sp. zn. Rvp 1127/2011 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1126/2011.
2. Sťažnosti M. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 13. mája 2011 doručené sťažnosti M. G. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorými namietal porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“)

sp. zn. 4 Sžf/25/2010 z 25. januára 2011 a sp. zn. 5 Sžf/53/2010 z 24. marca 2011 (ďalej aj „napadnuté rozsudky najvyššieho súdu“ alebo „predmetné rozhodnutia“).

2. Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že Daňový úrad N. svojimi dodatočnými platobnými výmery č. 643/230/21266/09/Šta a č. 643/230/21267/09/Šta zo 17. júna 2009 rozhodol o dodatočnej povinnosti sťažovateľa zaplatiť rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie október až november 2006 v sume 6 379,63 € a 20 148,74 €. Táto povinnosť sťažovateľa bola potvrdená rozhodnutiami Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky v odvolacom konaní č. I/226/11651-133469/2009/990618-r a č. I/226/11651-133470/2009/990618-r z 10. decembra 2009. Zrušeniu týchto rozhodnutí sa sťažovateľ snažil doceliť žalobami podanými v správnom súdnictve, ktoré Krajský súd v Trenčíne svojimi rozsudkami č. k. 11 S/25/2010-68 z 20. decembra 2010 a č. k. 11 S/26/2010-68 z 13. októbra 2010 zamietol. Najvyšší súd v odvolacom konaní svojimi napadnutými rozsudkami potvrdil prvostupňové rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne ako vecne správne.

3. Sťažovateľ v podstatnom namietal skutkové a z nich vyplývajúce právne závery v jeho právnej veci konajúcich orgánov verejnej moci, ktorými malo byť porušené jeho základné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy „*Neoprávneným vyrubením daňovej povinnosti došlo k zásahu do práva sťažovateľa vlastniť majetok a to tak, že v dôsledku takejto daňovej povinnosti došlo k ukráteniu majetku sťažovateľa. Správca dane pri výkone daňovej kontroly nevyužil dostatočne svoje oprávnenia mu dané zák. č. 511/1992 Zb. na to, aby si preveril, či účtovné doklady o zdaniteľných plneniach sú zaúčtované v účtovníctve dodávateľa, dodávateľov sťažovateľa...*“. V ďalšom sťažovateľ poskytol vlastnú právnu analýzu jeho právnej veci, hodnotenie vykonaných dôkazov, z obsahu ktorých vyvodil splnenie všetkých zákonom predpokladaných podmienok na odpočet DPH, a právnenému názoru najvyššieho súdu vyslovenému v predmetných rozhodnutiach namietal: „... ak správny orgán nezistil v náležitom rozsahu skutkový stav veci t. j. tento zistil nedostatočne, bol namieste postup súdu, ktorým by zrušil takého rozhodnutie správcu dane, pričom súd vôbec nemusel vykonávať dôkazy navrhované daňovníkom. ...malo byť cieľom súdneho konania zistenie objektívnej pravdy a na jej základe vydanie spravodlivého

rozhodnutia.“ Svoju argumentáciu podporil aj citovaním judikátov najvyššieho súdu a Súdneho dvora Európskej únie, „... ktorých použitím možno analogicky vyvodiť pre tento prípad záver o tom, že nie je možné pričítať na ťarchu daňového subjektu, že si jeho obchodný partner (dodávateľ alebo odberateľ) nesplní svoje daňové povinnosti alebo sa dopustí podvodu na DPH“.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol, že „Vyššie uvedenými rozhodnutiami bolo porušené základného práva sťažovateľa vlastniť majetok vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 Ústavy SR...“, a navrhol zrušiť napadnuté rozsudky najvyššieho súdu a vrátiť mu veci na ďalšie konanie.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

7. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

8. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1126/2011 a a sp. zn. Rvp 1127/2011 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľa a najvyššieho súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

9. Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžf/25/2010 z 25. januára 2011 a sp. zn. 5 Sžf/53/2010 z 24. marca 2011. Jeho podstatná argumentácia sa koncentrovala (bod 3) k námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a k jeho nesúhlasu s interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení v jeho právnej veci, na ktoré vytýkané pochybenia a nedostatky v skutkových a právnych zisteniach orgánov daňovej správy (Daňový úrad N. a Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky) nereflektovali ani všeobecné súdy svojou prieskumnou činnosťou v správnom súdnictve, v ostatnom najvyšší súd svojimi napadnutými rozsudkami.

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

11. Najvyšší súd vo svojom rozsudku sp. zn. 4 Sžf/25/2010 z 25. januára 2011 v podstatnom uviedol:

„Krajský súd správne ustálil, že spornou právnou otázkou bolo či v danom prípade došlo k uskutočneniu zdaniteľného plnenia - dodaniu stavebných a maliarskych prác žalobcovi firmou J., s. r. o.

Správca dane svoj záver, že sa zdaniteľné plnenie, ktoré si uplatnil žalobca v daňovom priznaní neuskutočnilo, oprel o skutkové zistenia s konkrétnym odkazom na vykonané dôkazy a ich obsah, ktoré vyhodnotil a dostatočne odôvodnil, na základe čoho dospel k pochybnostiam o neuskutočnení zdaniteľných plnení.

Žalobca sa mýli, ak sa domnieva, že v daňovom konaní je povinnosťou správcu dane preukázať pravdivosť údajov uvedených v daňovom priznaní.

Podľa § 29 ods. 8 zákona č. 51 I/1992 Zb. daňový subjekt preukazuje skutočnosti, ktoré majú vplyv na správne určenie dane a skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v priznaní, hlásení a vyúčtovaní, alebo na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňového konania, ako aj vierohodnosť, správnosť a úplnosť povinných evidencií alebo záznamov uvedených daňovým subjektom.

Na základe tohto zákonného ustanovenia bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že sporné faktúry od spoločnosti J., s. r. o. boli vystavené na základe reálne dodaného tovaru a poskytnutých služieb uvedenou spoločnosťou.

Osoba, ktorá je uvedená ako dodávateľ vo faktúre musí byť identická s osobou, ktorá reálne dodala tovar odberateľovi. Správca dane preto skúma uskutočnenie zdaniteľného

plnenia nielen z formálnej stránky, ale preveruje aj súlad skutočného stavu so stavom formálnym. Správca dane nie je povinný dokazovať pôvod tovaru, ale daňový subjekt musí vedieť preukázať uskutočnenie zdaniteľného plnenia osobou uvedenou v predkladaných faktúrach, pokiaľ si uplatňuje nárok na odpočítanie dane z dodávateľskej faktúry. Ak daňovník neunesie v tomto zmysle dôkazné bremeno nemôže byť úspešný v uplatnení nároku na odpočet DPH.

Je potrebné zdôrazniť, že znakom jednej zo zásad obchodného práva, t. j. poctivého obchodného styku, je predpoklad riadneho fungovania obchodnej spoločnosti. Z toho plynie očakávanie, že štatutárny orgán obchodnej spoločnosti má presnú vedomosť o obsahu a rozsahu činností, ktorými spoločnosť napĺňa definíciu pojmu podnikania. Ak takéto vedomosti evidentne štatutárnemu orgánu chýbajú (konateľ nebol dva krát schopný presne označiť, kto pre spoločnosť práve objednané vykonával), pochybnosti správcu dane o pravdivosti údajov uvádzaných daňovým subjektom sú v zmysle zásady obsiahnutej v ustanovení § 2 ods. 6 zák. č. 511/1992 Zb. oprávnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na právne závery uvedené v rozhodnutí prvostupňového súdu ako aj na zistenia, že žalobca pri uplatnení odpočtu dane z faktúry č. 06001310 zo dňa 13. 10. 2006 od dodávateľa J., s. r. o. za maliarske práce za mesiac september k faktúre predložil výdavkový pokladničný doklad č. 321 zo dňa 31. 12. 2006 a príjmový pokladničný doklad bez čísla a dátumu od spoločnosti J., s. r. o. na ktorom nie je vypísaná suma, pričom je tento podpísaný konateľom spoločnosti J. svedkom H., a k faktúre č. 6001410 zo dňa 14. 10. 2006 dokonca nepredložil ani žiaden príjmový ani výdavkový pokladničný doklad, sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že neboli splnené v danom prípade podmienky na odpočítanie DPH podľa § 49 ods. 1 zák. č. 222/2004 Z. z., § 49 ods. 2 písm. a/ zák. č. 222/2004 Z. z. a § 51 ods. 1 písm. a/ zák. č. 222/2004 Z. z. pretože žalobca nepreukázal, že predmetné plnenia boli uskutočnené osobou uvedenou na faktúrach.

K námietke žalobcu uvedenej v odvolaní, že prvostupňový súd nevypočul svedkov navrhnutých počas súdneho konania žalobcom a k nevykonaniu týchto dôkazov nezaujal stanovisko, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza nasledovné:

Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov (súd nemá na to kompetenciu), ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov,

teda, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok (vymedzených žalobou) rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

Takýto záver nie je v rozpore s požiadavkou plnej iurisdikcie stanovenej § 250i OSP, nakoľko prvostupňový súd dospel k názoru o vecnej správnosti rozhodnutia správnych orgánov, ktoré v správnom konaní vykonali všetky dostupné dôkazy na odstránenie rozporov o tvrdeniach žalobcu a svedkov.

Za dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia možno považovať také dôkazy, ktoré vedú k zisteniu, či skutkový stav, ktorý tu bol v čase rozhodnutia správneho orgánu bol pre rozhodnutie veci postačujúci. Nepôjde preto o vykonávanie takých dôkazov, ktoré má vykonať a následne vyhodnotiť správny orgán v záujme zistenia a objasnenia skutočného stavu veci.

Odvolaací súd považoval za dostatočne spochybnené tvrdenia žalobcu ako aj svedka H., zisteniami správcu dane, ktoré vyvodil z výsluchu svedkov a predložených účtovných dokladov žalobcu. V tomto kontexte by ani prípadné výpovede navrhovaných svedkov v prospech žalobcu nemohli svojou váhou zvrátiť závažnosť dôkazov vykonaných správnym orgánom v konaní, ktoré nasvedčujú pochybnostiam o tom, či práve deklarovaný subjekt vykonal práce uvedeným žalobcom.“

12. Najvyšší súd vo svojom rozsudku sp. zn. 5 Sžf/53/2010 z 24. marca 2011 v podstatnom uviedol:

«Účelom daňového konania je zistenie, či si daňové subjekty splnili v súlade s príslušnými hmotnoprávnymi predpismi svoje povinnosti voči štátnemu rozpočtu. Zákon o správe daní a poplatkov preto zakotvuje oprávnenia daňových orgánov, aby mohli zisťovať, či daňové subjekty si splnili svoje povinnosti stanovené príslušnými hmotnoprávnymi predpismi. Keďže ide o fiskálne záujmy štátu, zákon o správe daní a poplatkov obsahuje osobitnú úpravu zisťovania preverovania základu dane alebo iných skutočností rozhodujúcich pre správne určenie dane alebo vznik daňovej povinnosti daňového subjektu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) mal z obsahu pripojeného administratívneho ako aj súdneho spisu za preukázané, že žalobca si uplatnil odpočítanie dane z faktúr č. 260100015 zo dňa 06. 11. 2006. č. 260100016 zo dňa 09. 11.

2006, č. 260100017 zo dňa 20. 11. 2006, č. 260100018 zo dňa 22. 11. 2006 a č. 260100019 zo dňa 28. 11. 2006 za stavebné, kovoobrábačské a kooperačné práce od dodávateľa obchodnej spoločnosti J., s. r. o. spolu vo výške 420.347,- Sk. Ďalej mal najvyšší súd za preukázané, že označená obchodná spoločnosť so správcom dane nekomunikovala. Na adrese uvedenej ako sídlo spoločnosti nemá prenajaté žiadne kancelárske priestory, prevádzku a ani poštovú schránku. Na označenej adrese sídli iná spoločnosť, pričom ekonómka tejto spoločnosti uviedla, že spoločnosť J., s. r. o. nepozná. Konateľ spoločnosti T. R., ktorému bola zaslaná výzva na predloženie účtovných a daňových dokladov za zdaňovacie obdobie roka 2006 na výzvu nereagoval. Ďalej mal najvyšší súd za preukázané, že v inom konaní tento konateľ uviedol, že od kedy je konateľom on, táto spoločnosť nevykonáva žiadnu ekonomickú činnosť, v sídle spoločnosti nebol a spoločnosť nemá žiadnych zamestnancov. Uvedená spoločnosť za zdaňovacie obdobie január, február, marec, máj, júl 2006 nepodala riadne daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty. Riadne daňové priznanie podala za zdaňovacie obdobie apríl, jún, august, september, október, november a december 2006 a dodatočné daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty za apríl 2006. Posledné zdaňovacie obdobie bolo spoločnosť J., s. r. o. stanovené z úradnej moci na december 2007, pričom bola zrušená registrácia pre daň z pridanej hodnoty. Z výpovede M. H., ktorý bol konateľom uvedenej spoločnosti v období od 24. 07. 2004 do 07. 04. 2008 vyplynulo, že spoločnosť J., s. r. o. vystavila uvedené faktúry za vykonané práce, tieto práce prevedené boli a vykonávali ich živnostníci K. J., B. J., J. J., M. (správe M.) J., M. L., M. K. a M. M. Tento bývalý konateľ prisľúbil predložiť účtovné doklady. Následne sa M. H. dostavil na daňový úrad, kedy uviedol, že sa nemôže skontaktovať so súčasným konateľom spoločnosti J., s. r. o. T. R., a preto nemôže predložiť žiadne účtovné doklady. Označení živnostníci, ktorých správca dane vypočul ako svedkov zhodne uviedli, že spoločnosť J., s. r. o. nepoznajú, nikdy pre ňu žiadne práce nevykonávali a nepoznajú ani M. H. Pri svedeckých výpovediach bol prítomný aj žalobca, ktorý však nevyužil možnosť klásť svedkom otázky.

Najvyšší súd z takto ustáleného skutkového stavu mal za preukázané, že žalobca v konaní nepredložil žiaden relevantný dôkaz o tom, že práce fakturované označenými faktúrami boli vykonané spoločnosťou J. s. r. o, ako dodávateľom; čím nebola splnená podmienka pre odpočítanie DPH podľa § 49 ods. 1 zákona o DPH a tiež nebola splnená

podmienka podľa § 49 ods. 2 písm. a/ zákona o DPH (fakturovaná DPH nebola uplatnená platiteľom za dodané služby).

Ďalej si žalobca uplatnil odpočítanie dane z faktúr č. 0600111 zo dňa 01. 11. 2006, č. 0602011/2 zo dňa 20. 11. 2006 a č. 0603011/1 zo dňa 30. 11. 2006 za montáž krovu a strešnej krytiny, za vyhotovenie základov a základovej dosky, za vymurovanie a dodávky tehloblokov od dodávateľa spoločnosti M., s. r. o. spolu vo výške 186.029,- Sk. Aj v tomto prípade mal najvyšší súd za preukázané, že označená obchodná spoločnosť so správcom dane nekomunikovala a nespolupracovala. Na adrese uvedenej ako sídlo spoločnosti sa nenachádza, nemá tam ani len poštovú schránku. Výzva správcu dane zaslaná súčasnému konateľovi tejto spoločnosti J. M. sa vrátila s poznámkou „neprevzal v odbernej lehote“. Predchádzajúci konateľ spoločnosti M. H., ktorý bol konateľom v čase od 28. 03. 2006 do 29. 05. 2007 bol vypočutý správcom dane ako svedok uviedol, že predmetné práce boli zo strany označenej spoločností vykonané a vykonali ich živnostníci K. J., B. J., J. J., M. (správe M.) J., M. L., M. K., M. M., J. G., P. D., D. P. Označení živnostníci, ktorých správca dane vypočul ako svedkov zhodne uviedli, že spoločnosť M. s. r. o. nepoznajú, nikdy pre ňu žiadne práce nevykonávali a nepoznajú ani M. H. Pri svedeckých výpovediach bol prítomný riadne predvolaný žalobca, ktorý však nevyužil možnosť klásť svedkom otázky.

Z uvedeného mal najvyšší súd taktiež za preukázané, že žalobca v konaní nepredložil relevantný dôkaz ani o tom, že práce fakturované označenými faktúrami boli vykonané spoločnosťou M., s. r. o. ako dodávateľom, čím nebola splnená podmienka pre odpočítanie DPH podľa § 49 ods. 1 zákona o DPH a tiež nebola splnená podmienka podľa § 49 ods. 2 písm. a/ zákona o DPH (fakturovaná DPH nebola uplatnená platiteľom za dodané služby).

Uskutočnenie zdaniteľného plnenia je základnou podmienkou pre uplatnenie odpočtu dane. V prípade, ak zdaniteľné plnenie podľa faktúry nie je uskutočnené dodávateľom na nej uvedeným, potom len formálna existencia faktúry, ako aj preukazovanie zaplatenia týchto súm pokladničnými dokladmi, nie sú predpokladom pre odpočítanie dane v zmysle zákona o DPH.

Podmienky uvedené v § 49 ods. 1 a 2 písm. a/ a v § 51 ods. 1 písm. a/ zákona o DPH sú hmotnoprávnej povahy a na ich bezpodmienečné splnenie sa viaže nárok na odpočet. Ich nesplnenie nie je možné odpustiť (keďže to zákon neustanovuje) ani pri vzniku zodpovednosti inej osoby za vady dokladu a ani za dobromyseľnosti platiteľa. Naopak:

zákonodarca požaduje (pre ľahkú zneužitelnosť). aby platiteľ, ktorý nárok na odpočet uplatňuje, preukázal existenciu podmienok, ktoré pre nárok na odpočet stanovil. Pokiaľ si platiteľ uplatňuje nárok na odpočítanie dane z dodávateľskej faktúry, musí byť schopný preukázať, že zdaniteľné obchody boli reálne uskutočnené, a to práve osobou uvedenou na faktúre.

Najvyšší súd sa preto stotožnil s názorom krajského súdu ako aj žalovaného, že žalobca v konaní nepreukázal, že vecné plnenia fakturované vyššie označenými faktúrami boli dodané spoločnosťami J. s. r. o. a M., s. r. o. ako dodávateľmi. Žalobca v konaní okrem vyššie označených faktúr a nepredložil žiadne iné dôkazy o tvrdených skutočnostiach.

Žalobca tak v konaní neunesol dôkazné bremeno v zmysle § 29 ods. 8 zákona o správe daní.

Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal že z jeho strany skutkový stav bol preukázaný dostatočne, najvyšší súd sa s touto námietkou zhodne s názorom súdu prvého stupňa nestotožňuje. V danom prípade nepostačuje, pokiaľ si platiteľ uplatňuje nárok na odpočítanie dane z dodávateľskej faktúry, iba predloženie faktúry, musí byť schopný preukázať, že zdaniteľné obchody boli reálne uskutočnené, a to práve osobou uvedenou na faktúre. K tejto námietke najvyšší súd dáva žalobcovi do pozornosti, že v zmysle zhora citovaného ustanovenia § 29 ods. 8 zákona o správe daní je dôkazné bremeno na strane daňového subjektu. V daňovom konaní je povinnosťou daňového subjektu preukázať všetky tvrdené skutočnosti, pričom správca dane resp. žalovaný tieto dôkazy len vykonáva. Preto bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že predmetné práce boli skutočne vykonané spoločnosťami J., s. r. o. a M., s. r. o. Nebolo preto povinnosťou správcu dane ani žalovaného preukazovať daňovému subjektu, že predmetné práce vykonané neboli.

Najvyšší súd v konaní žalovaného správneho orgánu Leda nezistil ani takú vadu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého správneho rozhodnutia (§ 250j ods. 3 OSP), v dôsledku čoho nemožno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu alebo jeho postup nie je v súlade so zákonom. Nepochybil preto krajský súd, ak žalobu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci, a prelo napadnutý rozsudok Krajského súdu

v Trenčíne ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil stotožniac sa v zásade aj s dôvodmi jeho rozhodnutia (§219 ods. 2 OSP v spojení s § 246e ods. 1 veta prvá OSP), nakoľko pri nedostatku žalobných dôvodov pre zrušenie napadnutého rozhodnutia nezistil ani okolnosti, ku ktorým by musel prihliadať z úradnej povinnosti.»

13. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

14. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutými rozsudkami najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým

konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozsudkami sp. zn. 4 Sžf/25/2010 z 25. januára 2011 a sp. zn. 5 Sžf/53/2010 z 24. marca 2011 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy. Predmetné rozhodnutia najvyššieho súdu obsahujú podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu vysloveným v predmetných rozhodnutiach nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti predmetných rozhodnutí. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) rešpektuje názor, z ktorého vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

15. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za arbitrárne či zjavne neodôvodnené tie súdne rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Ústavný súd sa z obsahu napadnutých rozsudkov najvyššieho súdu presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery predmetných rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

16. Ústavný súd s ohľadom na už uvedené poznamenáva, že dôvody uvedené v napadnutých rozsudkoch najvyššieho súdu sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Predmetné

rozhodnutia nevykazujú znaky svojvôle, nevyhodnocujú nové dôkazy a právne závery, konštatujú dostatočne zistený skutkový stav, k čomu súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

17. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovanými napadnutými rozsudkami najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

18. Ústavnému súdu sa k sťažovateľom namietanému porušeniu jeho práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy žiada ďalej pripomenúť svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07, III. ÚS 218/07, III. ÚS 70/08), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplývalo z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) (II. ÚS 78/05, I. ÚS 177/08). O prípadnom porušení základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

19. Zo strany sťažovateľa však nebolo ani v jednej z podaných sťažností namietané porušenie ústavnoprosesných princípov vyplývajúcich z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (nevyplýva to ani zo sťažnosti, ale najmä z petitu sťažnosti, ktorým je ústavný súd pri svojom rozhodovaní podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný), a preto nie je možné uvažovať o prípadnom porušení označeného práva sťažovateľa hmotnoprávneho charakteru.

20. V neposlednom rade ústavný súd poukazuje aj na skutočnosť, že podania sťažovateľa disponujú (tiež) formálnymi nedostatkami (nedostatočne formulovaný navrhovaný petit, nedostatky splnomocnenia advokáta na zastupovanie pred ústavným súdom). Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal (pozri bod 4). Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Ďalší nedostatok podaní sťažovateľa súvisí s jeho nedostatočne formulovanou plnou mocou na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, z ktorej musí byť podľa § 20 ods. 2 poslednej vety zákona o ústavnom súde zrejmé, že sa udeľuje na konanie pred ústavným súdom.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti (zrušenie napadnutých rozsudkov najvyššieho súdu), keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2011